

JAV LIETUVIŲ BENDRUOMENĖS XXI TARYBOS
PIRMOSIOS SESIJOS NUTARIMAI
2015m. lapkričio 30d. redakcija

Visuomeninių reikalų veiklos srityje JAV LB XXI taryba priėmė šiuos nutarimus:

1. JAV Lietuvių Bendruomenės Taryba, *pripažindama ir besidžiaugdama* Lietuvos Respublikos laisve ir vieta demokratiškas tautų gretose
- **remia šiandieninę Lietuvą, kuri buvo atkurta tautos valia kaip parlamentinė Respublika, kurios gerovė kuriama demokratiškas vertybių ir tolerancijos pagrindu;**
2. *Atsižvelgiant* į Rusijos agresiją Ukrainoje ir grąsinimus Baltijos valstybėms
- **įpareigoja JAV LB KV ateinančiais rinkiminiais metais tiesiogiai kreiptis į JAV pagrindinių politinių partijų platformų komitetus, kad jie į savo platformas įtrauktų pastraipą dėl JAV gynybos departamento bendradarbiavimo su NATO dėl Rusijos grėsmės Ukrainai ir Baltijos valstybėms;**
3. *Atsižvelgiant* į stoką informacijos apie užsienyje gyvenančių lietuvių veiklą -
- **įpareigoja JAV LB KV bendradarbiauti su Lietuvos Radiju ir Televizija (LRT) pristatant daugiau video informacijos apie JAV LB kultūrinę, švietimo ir visuomeninę veiklą Lietuvos labui ir tuo nuolat priminti Lietuvos lietuviams, kad esame viena tauta su tomis pačiomis tradicijomis ir meile Lietuvai. Ypatingai svarbu Lietuvoje gyvenantiems lietuviams pateikti daugiau žinių apie JAV LB visuomeninę veiklą Lietuvos labui;**
- **įpareigoja JAV LB KV dažniau rašyti straipsnius apie užsienio lietuvius ir jų veiklą įtakingiems Lietuvos laikraščiams;**
- **įpareigoja JAV LB KV greitai reaguoti į netikslas ir tyčiomis skleidžiamas negatyvias žinias ar straipsnius apie užsienio lietuvius;**
- **ragina JAV lietuvių jaunimą dažniau lankytis Lietuvoje ir dalyvauti prasmingoje veikloje su Lietuvos jaunimu kaip pvz. "Misija Sibiras", bei dirbti LISS ir kitų organizacijų rengiamose stažuotėse.**
4. *Pažymėdama*, kad dalyvavimas valstybės rinkimuose yra reikšmingas ryšio su savo Tėvyne ženklas
- **ragina JAV Lietuvių Bendruomenės Krašto Valdybą skatinti užsienio lietuvius aktyviai dalyvauti Lietuvos rinkimuose.**
5. JAV LB Taryba, *pabrėždama*, kad galimybė balsuoti internetu itin reikšmingai palengvintų užsienio lietuvių dalyvavimą Lietuvos rinkimuose ir balsavimuose dėl referendumų;
atkreipdama dėmesį, kad šiuo metu nepatenkinamai įgyvendinama lygi rinkimų teisė, įtvirtinta Konstitucijos 55, 78 ir 119 straipsniuose, nes užsienio lietuviams nesudarytos vienodos sąlygos dalyvauti LR rinkimuose, kaip ir Lietuvoje gyvenantiems LR piliečiams;
teigdama, kad balsavimo internetu įgyvendinimas sustiprintų ir realiai įgyvendintų lygią rinkimų teisę –

-ragina Lietuvos Vyriausiąją rinkimų komisiją artimiausiu metu, užtikrinus tinkamas saugumo priemones, įgyvendinti internetinį balsavimą, leidžiantį balsuoti užsienio lietuviams;

-skatina užtikrinti, kad balsavimas internetu būtų patogus ir paprastas užsienio lietuviams naudoti. Tam būtina įgyvendinti kuo įvairesnes ir užsienio lietuviams prieinamas tapatybės nustatymo formas. Reikia atsižvelgti į tai, kad:

1. tapatybės nustatymo naudojantis asmens tapatybės kortele ir kortelių skaitytuvu nepakanka, nes šis būdas reikalauja turėti papildomą įrenginį;
2. tapatybės nustatymas mobiliuoju parašu tinkamas tik tuo atveju, jei būtų sudaryta galimybė identifikuotis naudojantis kitų šalių mobiliųjų operatorių teikiamomis mobiliojo parašo paslaugomis;
3. nuolat vystomos alternatyvios tapatybės nustatymo priemonės, kurios turėtų būti diegiamos balsavime internetu.

6. JAV LB Taryba **laikosi nuomonės**, kad užsienio lietuviai turi prigimtinę teisę į Lietuvos Respublikos pilietybę;

-pabrėžia, kad Lietuvos Respublikos pilietybę turėtų būti išsaugoma, įgijus kitos šalies pilietybę, asmenims (taip pat jų palikuonims – vaikams, vaikaičiams ir provaikaičiams), kurių tėvai, seneliai ar jie patys buvo Lietuvos piliečiai iki Tarybų Sąjungai okupuojant Lietuvą 1940 m. birželio 15 d. ir išvyko iš nepriklausomos Lietuvos po 1990 m. kovo 11 d., tikėdamiesi neprarasti Lietuvos pilietybės; Anot Lietuvos Respublikos Konstitucijos I skirsnio 12 straipsnio: “*Pilietybės įgijimo ir netekimo tvarką nustato įstatymas*”.

-įsitikinus, kad aukščiau apibrėžtas atskiras atvejis apriboja besikreipiančiųjų skaičių ir turi savo vidinius saugiklius bei stabdžius -

- **ragina** Lietuvos Respublikos Seimą ir Prezidentą(ę):

1. Kuo skubiau priimti Pilietybės įstatymo pataisas, įgyvendinant lietuvių kilmės Lietuvos piliečiams ir jų palikuonims prigimtinę teisę į Lietuvos pilietybę dirbant su Lietuvos konstitucinės teisės ekspertais ir Pasaulio Lietuvių Bendruomenės atstovais;
2. Įstatymo būdu panaikinti reikalavimą, kad vaikas, turintis LR ir kitos šalies pilietybę, sulaukęs 21 metų, turėtų atsisakyti kitos valstybės pilietybės;

-kreipiasi į Lietuvoje registruotas politines partijas su prašymu į LR Seimo programą įtraukti Lietuvos Respublikos pilietybės išsaugojimo klausimo sprendimo siūlymus.

7. JAV LB Taryba, **atkreipdama dėmesį**, kad Konstitucinis teismas tris kartus – 2003, 2006 ir 2013 m. išaiškino, kad norint Lietuvoje įteisinti dvigubą pilietybę kitokiais negu „ypač retais, išimtiniais“ atvejais, būtina keisti Konstitucijos 12 straipsnį;

- **pripažindama**, kad galutinį ir neapskundžiamą sprendimą dėl įstatymų atitikimo Konstitucijai priima Konstitucinis teismas, ir net nesutinkant su jo pozicija, jo sprendimais vadovautis privaloma;

- **pabrėždama**, kad Referendumo įstatymo nuostata, pagal kurią referendume dėl Konstitucijos 12 straipsnio keitimo referendumo nuostatai *pritari* turėtų daugiau nei pusė visų balso teisę turinčių ir į rinkėjų sąrašus įtrauktų rinkėjų, yra pernelyg griežta ir stipriai sumažina galimybę surinkti reikalingą balsų kiekį;
- atkreipdama dėmesį**, kad galimybė balsuoti internetu užsienio lietuviams sudarytų palankias sąlygas dalyvauti balsavime dėl referendumo ir padidintų jo sėkmės tikimybę;
- suprasdama** visų pagrindinių Lietuvos partijų paramos referendumui svarbą;
- pripažindama**, kad dėl aukštų dalyvavimo reikalavimų ir laiko trūkumo įgyvendinti plataus masto informacinę kampaniją, egzistuoja maža tikimybė, jog referendumas įvyktų, jei būtų organizuojamas kartu su 2016 m. Seimo rinkimais –
- **remia** Pasaulio Lietuvių Bendruomenės XV Seimo rezoliuciją dėl dvigubos pilyybės ir įpareigoja jos atstovus toliau dirbti tam tikslui su Lietuvos valdžia;

8. JAV LB Taryba, **pripažindama svarbą** visuomeninės veiklos Lietuvai labui -
 - **įpareigoja** Tarybos narius išplatinti šios Tarybos rezoliucijas savo apylinkėse;
 - **ragina** apylinkes paskirti valdybos narį palaikyti ryšius su savo vietovės JAV Kongreso atstovais Lietuvai labui.

9. JAV LB Taryba **pastebėjusi**, kad JAV ir kitų kraštų Lietuvių Jaunimo Sąjungos galėtų stipriau dalyvauti LB visuomeninėje veikloje;
 - pripažindama**, kad jaunimas gerai susipažinęs ir mokantis naudoti naujausią kompiuterinę komunikacijos technologiją (Twitter, Facebook ir t.t.);
 - suprantanti** nuolatinę tokios veiklos svarbą, ypač šiais laikais, kai Lietuvai yra rimta Rusijos grėsmė ir užsienio lietuviai pageidauja pilietybės išsaugojimo -
 - ragina ir įpareigoja** JAV LJS veikliau įsijungti į JAV LB visuomeninę veiklą, ypač skleidžiant informaciją skatinant JAV lietuvius balsuoti, dalyvauti pilietinėje veikloje Lietuvoje ir savo kraštuose bei rašant laiškus JAV politikams ir žiniasklaidai Lietuvos naudai.

10. JAV LB Taryba, **atsižvelgdama** į tai, kad dr. Broniaus Makausko knyga “Lietuvos Istorija”, naudojama lietuviškose mokyklose ir išversta į anglų kalbą, redaguota ir globota dr. Vytauto Černiaus, dr. Algirdo Marcherto ir dr. Vytauto Babušio ir kitų gerbiamų istorikų bei visuomenininkų;
 - **atsižvelgdama** į tai, kad knygos redakcija arti pabaigos;
 - **atsižvelgdama** į tai, kad redaktoriai surinko arti \$50,000 knygos vertimui ir spausdinimui ir tie pinigai buvo įnešti į JAV LB išdą; -
 - **pageidauja**, kad JAV LB Krašto Valdyba nedelsiant:
 - a. **sukurtų peržiūros komisiją**, užtikrinančią, kad būtų galutinai suvienodintas kalbos stilius ir pataisyta knygos redakcija;
 - b. **išleistų knygą**, nurodant šio veikalo remėją bei leidėją JAV Lietuvių Bendruomenę.

Švietimo veiklos srityje JAV LB Taryba priėmė šiuos nutarimus:

1. Ragina JAV LB KV Švietimo tarybą, bendradarbiaujant su Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija, kurti programą silpnai lietuvių kalbą mokantiems 5 ir 6 klasių mokiniams.
2. Ragina JAV LB KV Švietimo tarybą, bendradarbiaujant su Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija, toliau platinti ir apmokyti **visų** JAV lituanistinių mokyklų mokytojus naudoti programą silpnai lietuvių kalbą mokantiems 1- 4 klasių mokiniams.
3. Ragina JAV LB KV Švietimo tarybą remti Vilniaus universiteto su Lietuvos Švietimo ir mokslo ministerija ruošiamą lietuvių kalbos, kaip užsienio kalbos, egzaminą lietuvių mokykloms ir informuoti lituanistinių mokyklų vadovus apie progresą.
4. Ragina JAV LB KV Švietimo tarybą surinkti informaciją apie lituanistinėse mokyklose naudojamą metodinę medžiagą istorijai mokyti ir sudaryti rekomenduojamos metodinės literatūros sąrašą (tiek vadovėlių, tiek internetinių šaltinių ir šaltinių, tinkamų mažai lietuviškai suprantantiems vaikams).
5. Ragina JAV LB KV Švietimo tarybą organizuoti periodiškus virtualius visų lituanistinių mokyklų direktorių ir Švietimo tarybos susitikimus.

Kultūrinės veiklos srityje JAV LB Taryba priėmė šiuos nutarimus:

JAV LB Krašto valdybos Kultūros taryba yra įpareigojama :

- a. aktyviai reklamuoti ir skatinti visus lietuvius dalyvauti XV Tautinių Šokių šventėje, Baltimorėje;
- b. tęsti pradėtą darbą Lietuvių Kultūros ir Meno pristatymui amerikiečiams ir lietuviškai nekalbančiam jaunimui;
- c. tęsti Teatro festivalio organizavimą kas ketveri metai, pavyzdžiui 2017 m., kad nesutaptų su kitomis didelėmis šventėmis, kaip Tautinių Šokių šventė.
- d. raginti apylinkes daugiau bendrauti su Tautodailės Institutu, Filadelfijoje.
- e. pradėti ruošti Lietuvos Valstybės atkūrimo šimtmečio paminėjimui, kuris įvyks 2018 m. Į programą įtraukti filmą “Pilki debesys”.
- f. iš visų apylinkių surinkti ir išleisti leidinį apie JAV lietuvių emigracijoje švęstas Vasario 16-osios šventes.
- g. JAV LB Taryba skatina Krašto valdybą paremti (idėjine prasme) URM leidžiamos knygos anglų kalba “Lietuvos istorija” (“History of Lithuania”) patobulintą antrąjį leidimą.

Organizacinės veiklos srityje JAV LB Taryba priėmė šiuos nutarimus:

1. JAV LB Taryba įpareigoja Krašto Valdybą užbaigti strateginio plano, pradėto šviesios atminties Lauryno Vismano, sudarymą. Į darbo grupę kviesti autoritetingų ir patirtį turinčių bendruomenininkų, atstovaujančių kelias bendruomenės narių kartas ir numatyti konkretų plano sudarymo užbaigimo terminą.
2. JAV LB Taryba įpareigoja Krašto Valdybą kasmet, pasibaigus Tarybos sesijai, išsiųsti el.laišką-priminimą apylinkių pirmininkams su raginimu kviesti Tarybos narius į apylinkių valdybų posėdžius.
3. JAV LB Taryba ragina Krašto Valdybą paruošti reikalingą ir tinkamą JAV Lietuvių Bendruomenės pristatymą (angl. *marketing*) jaunimui ir jaunesniajai kartai, ypač tiems,

kurie su JAV LB yra mažai susipažinę. Pritaikyti priemones visoms apylinkėms, pasidalinant informacija ir pasiūlymais su jomis. Reikalui esant, kviesti šios srities žinovus į pagalbą. Paruoštas JAV LB pristatymo video filmas turėtų būti persiųstas visoms apygardoms ir apylinkėms.

4. JAV LB Taryba įpareigoti KV suredaguoti Krašto Valdybos vicepirmininkų ir KV Tarybų pirmininkų veiklos apimtį ir darbo gaires. (*Job descriptions.*)

Jaunimo reikalų veiklos srityje JAV LB Taryba priėmė šiuos nutarimus:

1. JAV LB Taryba įpareigoja Krašto Valdybą tęsti informacijos apie jaunimo veiklą ir poreikius telkimą iš visų apylinkių. Reikia paruošti ir išplatinti klausimyną jaunimui media keliu panaudojant *surveymonkey.com*.
2. JAV LB Taryba ragina Krašto Valdybą pasirūpinti, kad kiekvienos apylinkės valdyboje būtų jaunimo atstovas, galintis prisidėti prie susisiekiimo/komunikacijos įgyvendinimo tarp vietos jaunimo, renginių ir projektų organizavimo jaunimui.
3. JAV LB Taryba skatina Krašto Valdybą glaudžiau bendradarbiauti ir aktyviau dalyvauti LJS veikloje.

Socialinių reikalų veiklos srityje JAV LB Taryba priėmė šiuos nutarimus:

1. Įpareigoja Krašto valdybą per Socialinių reikalų tarybą raginti prenumeruoti, užsakyti finansiškai nepajėgiems ir platinti žurnalą "Pensininką" savo apylinkėse.
2. Įpareigoja Krašto valdybą per Socialinių reikalų tarybą įsteigti ir paruošti praktišką internetinį informacinį "vadovėlį" socialiniais klausimais, taip pat išversti į lietuvių kalbą informacinę knygą parašytą Boris Talis pavadinimu "America With You".
3. Yra būtina, kad apylinkėse būtų asmenys į kuriuos apylinkės gyventojai galėtų kreiptis socialiniais klausimais. Todėl įpareigoja Krašto valdybą per Socialinių reikalų tarybą užtikrinti, kad kiekvienoje apylinkėje būtų savanoris/ė arba savanoriai/ės, kurie rūpintųsi socialiniais klausimais, ir kad sudarytų ir JAV LB tinklapyje paskelbtų tokių savanorių sąrašą su informacija, kaip juos pasiekti.